

24.5.2022

לכבוד

עו"ד מיקה ונקרט   הדיינת מיכל צוק שפיר   מר יוסי אדלשטיין
ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים   ראשת בתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל   ראש מינהל אכיפה וזרים

שלום רב,

הנדון: אי המצאה של כתבי בי-דין למוחזקים במשמורת על ידי רשות האוכלוסין וההגירה

אני פונה אליכם בעקבות תופעה מטרידה החוזרת על עצמה בהתדיינות בפני בית הדין לביקורת משמורת, כאשר רשות האוכלוסין וההגירה (להלן: **הרשות**) לא ממציאה למוחזקים במשמורת או לבאי-כוחם כתבי בי-דין שהיא מגישה בעניינם לבית הדין.

1. ביום 10.4.2022 ייצגתי לקוח שלי בדיון בפני ביה"ד לביקורת משמורת בביס"ר גבעון (הדיין ד"ר יוסי ברדא, מס' מוחזק XXXX). במסגרת הדיון נודע לי לראשונה שביום 7.4.2022 הרשות הגישה לבית הדין תגובה בענייניו של המוחזק. **התגובה לא הועברה אליי או אל המוחזק.**

2. במהלך הדיון ביקשתי לראות את התגובה שהגישה הרשות כדי שאוכל להתייחס אליה, וטענתי שאי העברתה אליי מבעוד מועד אינה תקינה.

3. **נציג הרשות, אשר אביכזר, מסר בדיון כי כך הרשות תמיד מתנהלת, וכי לא נהוג להעביר לצד שכנגד את תגובות הרשות שמוגשות לבית הדין.**

4. הדיין ברדא ניסה להדפיס עבורי את הודעת העדכון במקום, אך ללא הצלחה. בסופו של דבר הדיין הקריא לי את התגובה שהרשות הגישה.

5. יצוין שדברי נציג הרשות ודבריי בנוגע למסירת התגובה וניסיון הדפסתה לא תועדו בפרוטוקול הדיון שהדיין ברדא ערך.

6. **בהמשך היום פניתי לרשות בבקשה לקבלת התגובה שהוגשה לבית הדין. בקשה זו זכתה להתעלמות מוחלטת.** אציין שאין זו הפעם הראשונה בה אנו נדרשות לפנות לרשות לצורך קבלת מסמכים שהיא מגישה לבית הדין בעניינם של לקוחותינו (הפנייה מיום 10.4.2022 ועוד פניות בנושא מ-12.8.2020, 23.4.2021, 23.6.2021 ו-13.10.2021 מצ"ב למכתב זה).

7. התנהלותה המוצהרת של הרשות כפי שהובעה בדיון הנ"ל פוגעת בזכותם של המוחזקים במשמורת להליך הוגן, ועומדת בניגוד לדין ולכללים בסיסיים של מינהל תקין. רק לאחרונה הדגיש בית המשפט העליון (כב' השופט סולברג) את החובה המוגברת של אורגני המדינה (לרבות הערכאה השיפוטית) להבטיח שכלואים יקבלו את כתבי הטענות שמוגשים בעניינם סמוך לאחר הגשתם:

"אדגיש ואחדד את המובן מאליו: על המשיב להמציא לאסירים את כתבי הטענות המוגשים על-ידו בהקדם, סמוך לאחר הגשתם, כפי שזכאי לכך כל בעל דין אחר, שאינו נתון במשמורת. העובדה שאדם נשלח לרצות מאסר מאחורי סורג ובריח, תוך שלילת חירותו, איננה מפשיטה אותו מכל יתר זכויותיו. ההיפך הוא הנכון: דווקא משום שהאסיר נתון במשמורת המדינה, מוטלת עליה ועל אורגניה חובה מוגברת לשמור ולהגן על זכויותיו. מקום שבו נמצא כי בוצעה הפרה כזו, קטנה כגדולה, נדרש לעמוד על המשמר, ולעורר בדבר. כפי שציינתי במקום אחר: "אחריותנו-שלנו כשופטים, אינה מתמצית בשליחת אנשים אל מאחורי סורג ובריח; עלינו לעמוד על משמר זכויותיהם" [...] (רע"ב 2427/22 בני סלע נ' שרות בתי הסוהר (החלטה מיום 13.04.2022, ההדגשה לא במקור).

8. לנוכח האמור אבקש כי יפורסם נוהל המסדיר את אופן המצאת המסמכים המוגשים לבית הדין לביקורת משמורת לידי המוחזקים במשמורת ובאי כוחם (ככל שהם מיוצגים). כן אבקש כי דייני בית הדין לביקורת משמורת יונחו למלא את תפקידם לוודא כי זכויותיהם הדיוניות של המוחזקים במשמורת נשמרות, ובכלל זאת כי המסמכים שמוגשים בעניינם מומצאים להם סמוך לאחר הגשתם.
9. היות שמדובר בזכויות יסוד של המוחזקים במשמורת, אבקש לקבל את תשובתכם בהקדם.

בברכה,

עו"ד מיכל שורח

המוקד לפליטים ולמהגרים

מכותבים:

עו"ד אביטל שטרנברג, ממונה על משפט מינהלי ואוכלוסין, ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
עו"ד שונית שחר, הלשכה המשפטית, רשות האוכלוסין וההגירה